

доцент д-р Екатерина Дамянова
Богословски факултет
СУ „Св. Климент Охридски“
Пл. „Св. Неделя“ № 19
Регистрирана в РАС на НАЦИД по ЗРАСРБ

email: damyanova@theo.uni-sofia.bg
Tel. +359 2 9890115 /в. 19
София 1000

07.12.2021 г., София

СТАНОВИЩЕ

ПО

КОНКУРС ЗА ДОЦЕНТ ПО ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 2.4.

РЕЛИГИЯ И ТЕОЛОГИЯ (ИЗТОЧНО ЦЪРКОВНО ПЕЕНЕ), ДВ бр. 63 от 30.07.2021 г., за
нуждите на Богословски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

Единствен кандидат: гл. ас. д-р Любомир Ангелов Игнатов

Процедурни изисквания

Със заповед № РД 38-451/17.09.2021 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ съм определена за член на Научното жури за заемане на академична длъжност „доцент“. На своето първо заседание (Прот. № 1/11.10.2021 г.) журито прецени че единственият кандидат гл. ас. д-р Любомир Игнатов отговаря на условията и допуска до оценяване представената от него научна продукция в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“, по професионално направление: 2.4. Религия и теология (Източно църковно пеене).

Относно изпълнение на наукометричните критерии

При разглеждане на представените документи на гл. ас. д-р Любомир Игнатов по опис, вкл. Списък на научната дейност и научната активност, автобиография, справка за приноси, резюмета, справка НАЦИД и пр., констатирам последователност в досегашното му академично развитие, както и съответствие на кандидатурата му с количествено-измеримите изисквания на ЗРАСРБ и Правилника на СУ „Св. Климент Охридски“ за заемане на академичната длъжност „доцент“, както следва:

Образование и професионално развитие

Гл. ас. д-р Любомир Игнатов завършва Духовна академия „Св. Климент Охридски“ (1989 г.); от 1989 е преподавател по Източно църковно пение и Богослужебен ред (Типик) в Софийска духовна семинария „Св. Йоан Рилски“; от 2011 до 2014 г. е преподавател по Източно църковно пение и Богослужебен ред (Типик) и в Пловдивска духовна семинария „Св. св. Кирил и Методий“. През 2015 г. Любомир Игнатов е избран с конкурс за редовен асистент в Катедра Практическо богословие, а през 2019 г. и за главен асистент към същата катедра.

Кандидатът се проявява с умения в организирането и провеждането на поклоннически учебно-възпитателни пътувания, църковнопевчески практики, концерти, монодийни хорови изяви у нас и фестивали в чужбина; гл. ас. Игнатов получава и Приз за най-добър учител за 2007 г. от МОН – Регионален инспекторат по образование, гр. София.

Относно учебно-преподавателска дейност

-Разработени учебни и тематични програми и провеждане на обучение по Източно църковно пение и богослужебен ред, Псалтикийни треби, Въведение в църковното пение, Псалтикийна утрена и литургия, Матиматарна псалтика и др.

-Преподавателска натовареност (аудиторна и извън-аудиторна): 2019-20 г. 526/425; 2020-21г. 693/591

Кандидатът е получил много добра атестационна оценка за цялостната си научна и учебна дейност от Комисия по атестиране на Богословския факултет на СУ (2019), което му дава право за участие в конкурс за хабилитация.

Научна дейност

1. Придобрита образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „теология“ - 2018 г. в СУ (Диплома № СУ 2018-34) на базата на защитена дисертация на тема: „Динамика в осмислянето на църковното пение в периода IV-VI век (аксиология и праксиология)“. Същият труд е издаден през 2021 г. във Варна (ISBN 978-619-91575-4-1).

2. Брой публикации според тематична библиографска справка НАЦИД – 18.

Гл. ас. д-р Любомир Игнатов участва в конкурса с една монография, две студии 15 статии, които третират проблеми, свързани с темата на конкурса.

3. Положителни цитирания: 10 в български издания

Научна активност

- Участия в научни форуми:

Академична лекция „Църковната химнография и музика в контекста на творенията на светите три светители“ (2021); Секционен доклад „Жената и църковнопевческото дело през вековете (видни песнопойки и химнотворки в Православната църква)“ (2019); Секционен доклад „Динамика в осмислянето на църковното пение в периода IV-VI век“ (2018); Секционен доклад „Из църковномузикалното минало на Анхиало“ (2018); Секционен доклад „Историята на богослужебния устав на Българската православна църква в контекста на църковно-общественото дело в Старозагорска епархия при светителстването на митрополит Методий Кусев“ (2018) и др.

-Участия в научно-изследователски проекти:

Член на национален проект: „Музикалното творчество на Св. Йоан Кукузел – богословски, литургични и духовно-аскетични аспекти“ (2021); Член на национален проект: „Свидетелство, служение и богослужение на Църквата“ (2019); Член на национален проект: AB ORIENTE LUX – Музика на православния изток (2017).

Относно научните приноси

В своята Справка за приносите кандидатът е представил анализ за същността и целите на дисертационния труд, монографичния труд, статиите и участията в научни форуми по различни основни направления, както и реализираните научно-теоретични и приложни приноси, произтичащи от тях, които напълно приемам. Цялата научно-изследователска дейност на кандидата е с фокус върху дисциплините, чиито титуляр е през последните десетилетия.

Основният труд, с който д-р Игнатов участва в конкурса, е монографията „Псалмопение. Духовно-музикална съкровищница на Двата Завета. Книга за книгата Псалтир“ (София, 2021. ISBN 978-619-91934-1-9).

В предложеното изследване се обръща внимание на традицията на Псалтира и начините по които той намира своето място в богослужението. Авторът на монографията проучва

музикологичните податки в псалмите и всичко свързано с опита и традициите на библейското музикословие и съответно - отражението му в по-късната църковна традиция.

Монографията се състои от две части. Малко пресилено звучи претенцията за приносен характер на първата част, която има уводен характер и засяга въпроси из областта на библеистиката. Липсата на изворова и критична литература по отделните теми не позволява на автора да навлезе по-задълбочено в проблематиката, което на моменти го отдалечава от утвърдени в научната традиция реконструкции и интерпретации на отделни текстове и артефакти, както и на историческия контекст и употреба на псалмовата поезия в Скинията, Йерусалимския храм и Синагогата.

С илюстративен материал в текста са разгледани някои материални свидетелства за старозаветния музикален инструментариум, при който са представени и средствата за музикоизвличане от трите основни вида инструменти – ударни, струнни и духови. Тук също следва да се прояви предпазливост в етапа на реконструиране на археологическите артефакти.

Правилно е заключението, че независимо, че ранната християнска Църква не възприема съпровода на музикални инструменти при изпълнението на Давидовите песни и утвърждава вокалната богослужебно-музикалната традиция, псалмите намират своето място и във всяко православно богослужение.

В предложения текст се подчертава изключително важното място, което псалмопение то заема в църковните чинопоследования днес, което придава богословско значение, актуалност и полза от този предложения труд. Съчинението има несъмнен принос в областта на църковно-историческата и химнографската си част, в която се обръща внимание на недостатъчно изследвани проблеми.

Препоръчително е главите към отделните части да бъдат озаглавени и това да бъде отразено в изложението и съдържанието на монографията. Последното следва да се структурира и да отразява разгледаните въпроси в отделни параграфи.

Останалата част от представената за участие в конкурса научна продукция на кандидата включва студии и статии, посветени на различни исторически и теоретични проблеми от сферата на Източноцърковното пение, невмената нотация, просопографията и актуални теми, свързани с източната църковна певческа практика.

Д-р Игнатов се спира на проблеми като формирането на църковното осмогласие, както и степента на влияние на символната номерология и по-специално на мистичната осмица и светоотеческото учение за Осмия ден: „*Броят на източноцърковните гласове в творенията на св. Максим Исповедник*“ (2016). Авторът излага се хипотеза за ново свещено число – осем, както и за свързания с него нов ден в Божието домостроителство, наречен в Символа на вярата „бъдещия век“, а в църковните песнопения – „невечерен ден“.

На други терминологични и химнографски теми са посветени статиите: *Химните в прослава и моление към св. Богородица (пред дверите на Богородичния пост)* (2019), където се обръща по-специално внимание на два химнографски жанра – канон, представен с Молебния богородичен канон, който се изпълнява в края на вечерното богослужение през Богородичния пост, и Богородичният акатист, изпълняван по всяко време и най-вече в петъчните вечери на Великия пост; разглежда се въпроса за двете наименователни традиции относно практикуваното у нас източноцърковно пение – източноцърковно и византийско: *Византийско или източно е църковното ни пение?* (2018); Други статии в тази група са: „*Жената и църковнопевческото дело през вековете (Видни песнопойки и химнотворки в Православната църква)*“ (2018); „*За църковното осмогласие*“ (2018); „*За църковното пение*“ (2018); „*Певчески длъжности*“ (2018). В статията „*Църковната музика по българските земи*“ (2018) специално място заема темата за т.нар. Болгарский роспев, като се представят вижданията в това отношение на известни български музикални дейци от първата половина на ХХ век.

Част от заглавията са посветени на исторически личности и техният принос в изграждането на поколения църковномузикални дейци, творили в областта на църковната музика: „Св. Йоан Кукузел – мерило за певческо майсторство в Източноцърковната музика“ (2020); „Църковната химнография и музика в контекста на творенията на светите Три светители“ (2019); „За св. Климент Охридски като църковен песнотворец и пръв български музикоучител“ (2020).

Изследователски подход при работа с архивни единици д-р Игнатов разкрива в още една група от публикации. Откриването и обнародването на ръкопис от риломанастирския скрипторий от 1886 г. в статията „Неизвестен музикален ръкопис от Рилската църковнопевческа школа“ (2011) е принос към църковномузикалната наука, хвърляйки допълнително светлина по въпроса за дейността на Рилската певческа школа и съществуващия към нея по онова време църковномузикален скрипторий; В този дух са и заглавията: „Новооткрити извори за живота и църковномузикалната дейност на Димитър Златанов – Градоборски“ (2009) и „Историята на богослужбения устав на БПЦ в контекста на църковнообщественото дело в Старозагорска епархия при светителстването на митрополит Методий Кусев (2021), в която някои събития и факти от онова време са извлечени от кондиката на храма „Св. Богородица“ в Стара Загора и тук се съобщават за първи път.

Казаното до тук характеризира гл. ас. Любомир Игнатов като специалист в своята материя. За това допринася и дългогодишния му преподавателски опит.

Участието в множество научно-практически и приложни академични дейности показват наличието на специализирани умения и възможност за прилагане на придобитата научна компетентност и квалификация в академичната работа при подготовката на студентите по богословие в Катедра Практическо богословие на Богословския факултет.

Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки по отношение документите за участие в конкурса и кандидатурата по същество, освен по списъка на публикациите, представени за участие в конкурса. В него, вместо монографията (хабилитацията) на кандидата, е отбелязан дисертационния труд на кандидата, който също е отпечатан през 2021 г. Три от представените по процедурата публикации също вече са рецензирани по процедурата за придобиване на научна и образователна степен „доктор“ (№ 6; № 7 и № 8).

Препоръчвам и разширяване на публикационната активност в чуждестранната научна периодика.

Обща оценка за съответствието на кандидата спрямо задължителните условия и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели

Според представената таблица от НАЦИД за съответствие на наукометричните показатели на кандидата с изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ всички необходими условия са изпълнени и по същество, и по цифрово измерими критерии – реалният брой точки на кандидата е 470 при минимум 400. Научната и научно-приложна дейност на кандидата, систематизирана и обективирана в приложената наукометрична таблица, свидетелства за постигнатите резултати и приноси в академичната работа.

Заклучение

Въз основа на гореизложеното считам, че цялостната професионална, преподавателска и научно-изследователска дейност, доказаните теоретични познания и практически умения, натрупаният опит, реализираните приноси в образованието и науката на д-р Игнатов са напълно в съответствие с изискванията на ЗРАС в Република България и Правилника на СУ за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование.

Анализът на представените му документи за участие в конкурса (описани, форматирани и подредени правилно), както и личните ми впечатления от педагогическите умения, професионалното и академично израстване на д-р Любомир Игнатов и изграждането му като сериозен и усърден преподавател и научен работник, ми дават основание да дам положителен вот за реализиране на процедурата за неговата хабилитация.

Нямам съвместни публикации, проекти или друг вид конфликт на интереси с автора.

С оглед гореизложеното и във връзка с чл. 111 ал. (2) на ПУРПНСЗАДСУ изразявам своята положителна оценка и си позволявам да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да допуснат гл. ас. д-р Любомир Игнатов до избор от Факултетния съвет за академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 2.4. Религия и теология (Източно църковно пеене).

Доц. д-р Екатерина Дамянова